

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Віталій ТРЕТЬКО

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія освіти та науки

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма – Освітні, педагогічні науки

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС

Шифр дисципліни – ОЗП.01

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (дисципліна загальної підготовки)

Факультет – міжнародних відносин і права

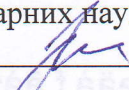
Кафедра – філософії та соціально-гуманітарних наук

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	4	120	51	17		34		69			-	+
З	1	1	4	120	12	4		8		108			-	+

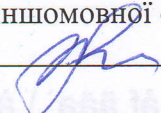
Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»

Робоча програма складена к. філос. н., доцент. Віталій МУДРАКОВ

Схвалена на засіданні кафедри філософії та соціально-гуманітарних наук

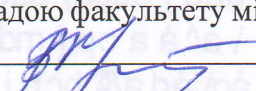
Протокол від 10 серпня 2022 р. № 15. Зав. кафедри Наталія ПЕТРУК

Погоджена на засіданні кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Завідувач кафедри

Наталія БІДЮК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Віталій ТРЕТЬКО

Хмельницький 2022

ВСТУП

Дисципліна «Філософія освіти і науки» є дисципліною теоретичного спрямування, яка покликана закріпити та розвинути в здобувачів наукового ступеня доктора філософії навичок системного узагальнення концептуальних проблем освіти та науки та предметного теоретизування у науково-дослідній діяльності. Дисципліна викладається для здобувачів на денній і заочній формах навчання.

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – інформаційні технології в наукових дослідженнях, академічна мовна культура дослідника, виховні і дидактичні концепції в історичному вимірі.

Відповідно до освітньо-наукової програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: (ЗК 01.) здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, порівняння педагогічних явищ (феноменів освіти й науки); (ЗК 03.) здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію інформації з різних джерел; (ЗК 08.) здатність працювати в команді, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію в освітньо-науковій діяльності.

програмі результати навчання: (ПР 01.) оперувати основними концепціями, теоріями філософії й методології сучасної педагогічної науки; (ПР 02.) виокремлювати, систематизувати, аналізувати, розв'язувати, критично осмислювати, узагальнювати та прогнозувати значущі педагогічні проблеми з урахуванням історичних освітніх концепцій та сучасних новацій; вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, проблеми сучасної системи освіти; (ПР 08.) формулювати концепцію наукового дослідження, визначати завдання та ефективно планувати етапи проведення експериментальної роботи; організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду закладів освіти; проєктувати, організувати й оцінювати результати педагогічної експериментальної роботи.

Мета дисципліни: формування самостійного, творчого мислення через засвоєння теоретичних та методологічних засад сучасної освіти і науки як взаємодоповнюючих сфер; орієнтація мислення на засвоєння і застосування метода філософської рефлексії в освітній та науковій діяльності; поєднати фундаментальну професійну підготовку слухачів з сучасними філософсько-світоглядними уявленнями про зміст, засоби і форми освітнього процесу та науково-дослідної роботи.

Предмет дисципліни: філософія освіти і науки.

Завдання дисципліни: надати студентам знання із ключових проблем та завдань освітньої галузі та наукової діяльності, а також уміння критично об'єктивувати та вирішувати проблемні моменти шляхом втілення філософської аналітики.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин					
	лекції	практичні роботи	СРС	лекції	практичні роботи	СРС
Тема 1. Філософія освіти: зміст і значення	2	4	6	1	1	12
Тема 2. Філософсько-освітня пропедевтика	1	2	8			12
Тема 3. Соціокультурні та ціннісні виміри освіти	2	4	8		1	12
Тема 4. Теоретичні та праксеологічні проблеми освіти і трансформації освітніх стратегій	2	4	8	1	1	12
Тема 5. Освіта і наука: взаємозумовленість існування та розвитку	2	4	8		1	12
Тема 6. Філософія науки: зміст і значення	2	4	8	1	1	12
Тема 7. Засади науки як історичні типи наукової раціональності: класичний, некласичний та постнекласичний	2	4	8		1	12
Тема 8. Філософія інновацій в науці	2	4	8		1	12
Тема 9. Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу	2	4	7	1	1	12
Разом за 1 семестр:	17	34	69	4	8	108

3.2.1. Зміст лекційного курсу
денна форма навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Філософія освіти: зміст і значення Філософія та освіта в контексті самовизначення: від методології творчості до процесу окультурення; Філософія освіти як навчальна дисципліна; Парадигмальний статус філософії освіти [1], [2], [3]	2
2	Філософсько-освітня пропедевтика Давньосхідна та антична філософсько-освітня парадигма; Філософсько-освітня думка європейського середньовіччя; Гуманізм як альтернатива середньовічній схоластики в епоху Ренесансу; Філософія навчання і виховання в західноєвропейському Просвітництві; Західноєвропейська філософія освіти XIX-XX ст.; Філософія освіти в українській філософській думці. [1], [3]	1
3	Соціокультурні та ціннісні виміри освіти Соціокультурні контексти та інституціоналізації освіти; Проблема цінностей в освіті та вихованні; Розвиток особистості й гуманізм та освіта. Симбіоз природи і культури: статево-ролеві та гендерні підходи в освіті. [1], [2]	2
4	Теоретичні та праксеологічні проблеми освіти і трансформації освітніх стратегій Навчання і учіння; Політика та етика освіти; Філософія і стратегії освіти у глобалізованому світі; Модернізація освітньої стратегії України: формування парадигми. [1], [3], [4]	2
5	Освіта і наука: взаємозумовленість існування та розвитку Університет: місце освіти через науку; Академічна культура: поняття і функції, принципи і цінності; Філософія науки у системі сучасної освіти: філософія конкретних наук та філософія експерименту. [2], [6], [7]	2
6	Філософія науки: зміст і значення Наука як предмет філософського осмислення; Етос науки та наукова методологія; Головні концепції філософії науки; [1], [2], [5]	2
7	Засади науки як історичні типи наукової раціональності: класичний, неklasичний та постнеklasичний Ідеали і норми наукового дослідження; Наукові картини світу; Глобальні наукові революції як зміна історичних типів наукової раціональності. [1], [5], [7]	2
8	Філософія інновацій в науці Феномен інновацій та його дослідження; Методологічний індивідуалізм; Соціальна природа інновацій. [2], [5]	2
9	Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу Наука як форма знання та епістемологічний дискурс; Нормативно-орієнтовані різновиди дискурсів; Дескриптивно-орієнтовані наукові дискурси; Особливості теорій сучасної нелінійної науки та їхніх епістемологічних засад. [5], [7]	2
Разом за 1 семестр:		17

3.2.2. Зміст лекційного курсу
заочна форма навчання

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Філософія освіти: зміст і значення Філософія та освіта в контексті самовизначення: від методології творчості до процесу окультурення; Філософія освіти як навчальна дисципліна; Парадигмальний статус філософії освіти [1], [2], [3] Теоретичні та праксеологічні проблеми освіти і трансформації освітніх стратегій Навчання і учіння; Політика та етика освіти; Філософія і стратегії освіти у глобалізованому світі; Модернізація освітньої стратегії України: формування парадигми. [1], [3], [4]	2
2	Філософія науки: зміст і значення Наука як предмет філософського осмислення; Етос науки та наукова методологія; Головні концепції філософії науки; [1], [2], [5] Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу Наука як форма знання та епістемологічний дискурс; Нормативно-орієнтовані різновиди дискурсів; Дескриптивно-орієнтовані наукові дискурси; Особливості теорій сучасної нелінійної науки та їхніх епістемологічних засад. [5], [7]	2
Разом за 1 семестр:		4

3.2.3. Зміст практичних (семінарських) занять
денна форма навчання

№ з/п	Перелік тем практичних занять	Кількість годин
1	Тема 1. Філософія освіти: зміст і значення [1], [2], [3]	4
2	Тема 2. Філософсько-освітня пропедевтика [1], [3]	2
3	Тема 3. Соціокультурні та ціннісні виміри освіти [1], [2]	4
4	Тема 4. Теоретичні та праксеологічні проблеми освіти і трансформації освітніх стратегій [1], [3], [4]	4
5	Тема 5. Освіта і наука: взаємозумовленість існування та розвитку [2], [6], [7]	4
6	Тема 6. Філософія науки: зміст і значення [1], [2], [5]	4
7	Тема 7. Засади науки як історичні типи наукової раціональності: класичний, некласичний та постнекласичний [1], [5], [7]	4
8	Тема 8. Філософія інновацій в науці [2], [5]	4
9	Тема 9. Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу [5], [7]	4
Разом за 1 семестр:		34

3.2.4. Зміст практичних (семінарських) занять
заочна форма навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<p>Філософія освіти: зміст і значення Філософія та освіта в контексті самовизначення: від методології творчості до процесу окультурення; Філософія освіти як навчальна дисципліна; Парадигмальний статус філософії освіти [1], [2], [3]</p> <p>Соціокультурні та ціннісні виміри освіти Соціокультурні контексти та інституціоналізації освіти; Проблема цінностей в освіті та вихованні; Розвиток особистості й гуманізм та освіта. Симбіоз природи і культури: статево-ролеві та гендерні підходи в освіті. [1], [2]</p>	2
2	<p>Теоретичні та праксеологічні проблеми освіти і трансформації освітніх стратегій Навчання і учіння; Політика та етика освіти; Філософія і стратегії освіти у глобалізованому світі; Модернізація освітньої стратегії України: формування парадигми. [1], [3], [4]</p> <p>Освіта і наука: взаємозумовленість існування та розвитку Університет: місце освіти через науку; Академічна культура: поняття і функції, принципи і цінності; Філософія науки у системі сучасної освіти: філософія конкретних наук та філософія експерименту. [2], [6], [7]</p>	2
3	<p>Філософія науки: зміст і значення Наука як предмет філософського осмислення; Етос науки та наукова методологія; Головні концепції філософії науки; [1], [2], [5]</p> <p>Засади науки як історичні типи наукової раціональності: класичний, некласичний та постнекласичний Ідеали і норми наукового дослідження; Наукові картини світу; Глобальні наукові революції як зміна історичних типів наукової раціональності. [1], [5], [7]</p>	2
4	<p>Філософія інновацій в науці Феномен інновацій та його дослідження; Методологічний індивідуалізм; Соціальна природа інновацій. [2], [5]</p> <p>Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу Наука як форма знання та епістемологічний дискурс; Нормативно-орієнтовані різновиди дискурсів; Дескриптивно-орієнтовані наукові дискурси; Особливості теорій сучасної нелінійної науки та їхніх епістемологічних засад. [5], [7]</p>	2
	Разом за 1 семестр:	8

3.2.5. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи денна форма навчання

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні матеріалу лекцій, підготовці до семінарських занять та виконання індивідуальних завдань. Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №1. Робота з виконання індивідуального завдання.	3
2	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №1. Робота з виконання індивідуального завдання.	3
3	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №2. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №2. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №3. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №3. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №4. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №4. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №5. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
10	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №5. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №6. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
12	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №6. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
13	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №7. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
14	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №7. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
15	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №8. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
16	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №8. Робота з виконання індивідуального завдання.	4
17	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття №9. Презентація результатів індивідуального завдання.	7
	Разом за 1 семестр:	69

3.2.6. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи заочна форма навчання

Самостійна робота студентів заочної форми навчання полягає в опрацюванні теоретичного матеріалу лекцій, підготовці до семінарських занять і виконанні індивідуального завдання (контрольної роботи). Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу	32
2	Підготовка до семінарських занять	24
3	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	52
	Разом за 1 семестр:	108

4. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення програмних результатів навчання дисципліни використовуються сучасні методи навчання. На лекціях застосовуються словесні методи (лекція, пояснення, розповідь, інтерпретація) у поєднанні з наочними методами (демонстрування презентацій), метод проблемного навчання (проблемний виклад навчального матеріалу, моделювання). Під час семінарських занять використовуються інтерактивні методи (інтерактивна бесіда, диспут), метод проблемного навчання (створення проблемних ситуацій, моделювання, прогнозування). Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються інформаційно-комунікаційні технології навчання з використанням мультимедійних засобів, «Модульного середовища для навчання», сучасних мобільних засобів комунікації. Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає роботу з науковими джерелами (першоджерелами), науковою публіцистикою й есеїстикою та інформаційними ресурсами «Модульного середовища для навчання».

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними видами контролю під час вивчення дисциплін є поточний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, що встановлені робочою програмою дисципліни. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- презентація індивідуальних завдань.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі іспиту.

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочим планом дисципліни. Здобувач, який не набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і виконання індивідуального завдання, вважається невстигаючим.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту. При виведенні остаточної оцінки враховуються результати поточного контролю.

Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих її видів робіт.

Оцінювання роботи здобувачів протягом семестру здійснюється за виконанням завдань практичних занять. Оцінка за практичне заняття виставляється за чотирибальною шкалою і містить оцінювання наступних елементів:

- 1) знання програмного матеріалу;
- 2) вміння самостійно виконувати завдання, проводити аналіз отриманих результатів;
- 3) вміння формувати та обґрунтовувати судження.

Оцінка за підготовку індивідуального завдання (реферування першоджерел) містить оцінювання таких елементів;

- наявність необхідних елементів відповідно до алгоритму роботи.
- рівень самостійності при підготовці матеріалу;
- своєчасність підготовки індивідуального завдання (реферування першоджерела);
- відсутність академічного плагіату та самоплагіату (рівень унікальності не менше 70%).
- відповідність формальним вимогам до підготовки публікації (технічні вимоги алгоритму щодо виконання індивідуальних завдань).

Якщо здобувач отримав незадовільні оцінки за наведені вище види діяльності («2»), то він має перездати їх в установленому порядку, але обов'язково до терміну підсумкового контролю. У випадку, коли здобувач не виконав індивідуальний план з дисципліни у визначені терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Критерії оцінювання знань здобувачів

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
1	2
Відмінно	<p>За практичне заняття ставиться оцінка «відмінно», якщо здобувач опанував зміст навчального матеріалу (в якому він легко орієнтується) та понятійний апарат, вмів зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, формулювати і обґрунтовувати власні судження, вибирати конструктивні рішення. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі).</p> <p>За індивідуальне завдання (реферування першоджерел) оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, який своєчасно здійснив її підготовку. При цьому він чітко дотримався алгоритму написання, опрацював достатню кількість наукових публікацій, у тому числі й іноземними мовами, використав всі зазначені елементи, сформував висновки стосовно вирішення поставлених завдань. Рівень унікальності матеріалів повинен становити не менше 90%.</p> <p>За відповідь на іспиті виставляється оцінка «відмінно», якщо вона в повній мірі корелюється зі сформульованим питанням, чітко аргументована, лаконічна та вичерпна.</p>

1	2
Добре	<p>За практичне заняття ставиться оцінка «добре», якщо студент засвоїв навчальний матеріал, володіє понятійним апаратом, може свідомо використовувати знання при вирішенні практичних завдань. При цьому враховується те, що у змісті й формі відповіді могли бути окремі неточності (похибки), нечіткі формулювання тощо.</p> <p>За виконання індивідуального завдання (реферування першоджерела) оцінка «добре» виставляється здобувачу, який своєчасно здійснив її підготовку. При цьому він в цілому дотримався алгоритму написання, опрацював достатню кількість додаткових публікацій. Однак публікація має певну невідповідність технічним вимогам або не містить необхідних елементів, а рівень унікальності становить не менше 80%.</p> <p>За відповідь на іспиті виставляється оцінка «добре», якщо вона, загалом відображає суть поставленого питання, вона достатньо лаконічна, але при цьому здобувач вагався і не завжди наводив потрібну аргументацію.</p>
Задовільно	<p>За практичне заняття ставиться оцінка «задовільно», якщо здобувач виявив загальні знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент слабо знає структуру курсу, допускає помилки у відповіді тощо.</p> <p>За виконання індивідуального завдання (реферування першоджерела) оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, котрий своєчасно здійснив її підготовку. При цьому він в цілому дотримався алгоритму написання. Серед опрацьованої літератури переважають підручники та навчальні посібники. Є значні порушення правил оформлення тексту. Робота містить лише текстовий матеріал з достатньо низьким рівнем власної аналітики. Рівень унікальності становить не менше 70%.</p> <p>За відповідь на іспиті виставляється оцінка «задовільно», якщо вона загалом відображає суть поставленого питання, однак рівень аргументації є низьким. Відповідь не передає головне і є неповною.</p>
Незадовільно	<p>За практичне заняття ставиться оцінка «незадовільно», якщо здобувач має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні конкретних завдань.</p> <p>За виконання індивідуального завдання (реферування першоджерела) оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який своєчасно не здійснив її підготовку, або матеріали містять явні ознаки плагіату (рівень унікальності менше 70%).</p> <p>За відповідь на іспиті виставляється оцінка «незадовільно», якщо здобувач не може відповісти за темою/питанням.</p>

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів **денної** форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль (іспит)
Практичні заняття	Індивідуальне завдання (реферування першоджерел)	
ВК: 0,3	0,3	0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів **заочної** форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль (іспит)
Практичні заняття	Індивідуальне завдання (реферування першоджерел)	
ВК: 0,3	0,3	0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка
A	4,75–5,00	Зараховано
B	4,25–4,74	
C	3,75–4,24	
D	3,25–3,74	
E	3,00–3,24	
FX	2,00–2,99	Не зараховано
F	0,00–1,99	

7. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Дайте характеристику філософії освіти як галузі філософії та навчальної дисципліни.
2. Поясніть значення освітніх парадигм сучасності.
3. У чому полягає значення філософсько-освітньої пропедевтики для сучасної філософії освіти?
4. Розкрийте особливості історико-філософської періодизації в осмисленні феномену освіти.
5. Поясніть значення освіти для духовного-ціннісного життя людини та її функціональні особливості як соціального інституту.
6. Як розкривається культуротворчий потенціал освіти? Відповідь обґрунтуйте.
7. Визначте теоретичний та практичний спектр проблем освіти.
8. Опишіть сучасні тенденції розвитку освіти та особливості освітньої парадигми в Україні.
9. У чому полягає взаємозумовленість освіти та науки? Відповідь побудуйте на прикладі.
10. Поясніть значення поняття «академічна культура» в контексті світових та українських реалій.
11. Дайте характеристику філософії науки як галузі філософії та навчальної дисципліни.

12. Поясніть поняття «наука» як феномен культури та визначне «етос науки».
13. Що змістовно позначають поняття «ідеали та норми» наукового дослідження та як вони співвідносяться із «науковими картинами світу»?
14. Розкрийте зміст історичних типів раціональності: класичного, некласичного та постнекласичного.
15. Охарактеризуйте феномен інновацій в науці.
16. Поясніть соціальну природу інновацій та особливості методологічного індивідуалізму.
17. Дайте визначення поняттю «епістемологічний дискурс».
18. Назвіть та схарактеризуйте різновиди наукових дискурсів.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мудраков В.В. Філософія освіти і науки: Електронний курс в Moodle. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=7803>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Філософія освіти і науки: навч. посіб. / І.С. Алексейчук та ін. 2-ге вид. переробл. та доповн. Слов'янск, 2019. 365 с.
2. Філософія освіти і науки. Методологічні та теоретичні проблеми філософії: навчальний посібник / Я.С. Гнатюк, Б.М. Рохман. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2018. 114 с.
3. Філософія освіти: навчальний посібник / за наук. ред. академіка В.П. Андрущенко та ін. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 342 с.
4. Proleiev, S. (2019). Шанси освіти у глобальному світі. *Філософія освіти. Philosophy of Education*, 25(2), 35–55. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2019-25-2-2>
5. Добронравова І.С., Сидоренко Л.І., Чуйко В.Л. та ін. Філософія науки: підручник. Київ: Київський ун-т, 2018. 255 с.
6. Bilous, T. (2017). Філософія науки у системі сучасної освіти: філософія конкретних наук та філософія експерименту. *Філософська думка*, (5), 113–123. вилучено із <https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/view/247>
7. Rager, G., Honnefelder L. (Hrsg.) *Bildung durch Wissenschaft*. Verlag Karl Alber. 1. Auflage 2011. 336 s.

Додаткова

1. Пономарьов О.С., Постиря І.В. Практикум з філософії освіти: навчально-методичний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 104 с.
2. Добронравова І., Білоус Т., Комар О. Новітня філософія науки. Київ: Логос, 2009. 244 с.
3. Култаева, М.Д. (2020). Homo digitalis, дигітальна культура і дигітальна освіта: філософсько-антропологічні і філософсько-освітні розвідки. *Філософія освіти. Philosophy of Education*, 26(1), 8–36. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2020-26-1-1>
4. Йосипенко, С.Л. (2020). Освіта і ситуація множинності цінностей. *Філософія освіти. Philosophy of Education*, 26(1), 68–83. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2020-26-1-4>

5. Ryzhko, L. (2021). Цільові наукові дослідження і трансформації в професійній діяльності вченого: філософія науки. *Філософська думка*, (1), 149–161. <https://doi.org/10.15407/fd2021.01.149>
6. Omar a. Ponce, José Gómez Galán, Nellie Pagán-Maldonado (2017) Philosophy of Science and Educational Research: Strategies for Scientific Effectiveness and Improvement of the Education. *European Journal of Science and Theology*, 13(3), 137-147. URL: <https://arxiv.org/pdf/1803.01220.pdf>

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Модульне середовище для навчання. – Доступ до ресурсу:
<https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=7803>

Електронна бібліотека університету. – Доступ до ресурсу:
http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.